

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО
Главна дирекция "Изпълнение на наказанията"
София – 1309, бул. „Ген. Н. Столетов“ № 21

Reg. № 4831 Екз. № 1
Гр. София, ...2017 г.
14-08-2017

МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО	
Регистрационен индекс и дата	
<u>04-00-14/11</u>	15. 08. 2017

ДО

Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,

Във връзка с резолюция поставена върху писмо с рег. № 07-00-14/10.07.2017 г. по описа на МП от г-жа Мая Манолова – омбудсман на Република България, изразявам следното становище:

Правото на труд и условията за полагането му от лишените от свобода са детайлно уредени в Глава дванадесета на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/ и Глава пета от Правилника за прилагането на ЗИНЗС.

Съгласно чл. 77 ЗИНЗС по време на изтърпяване на наказанието лишените от свобода имат право на подходяща работа. При наличие на възможност предпочитанията им към конкретен вид работа се удовлетворяват. Полагането на труд не е задължително и принудително, а по тяхно желание. За полагането му се получава доброволното съгласие на лишените от свобода, което е изразено свободно.

В нашето законодателство е заложен принципа, че активното участие в трудова дейност се стимулира и отчита при определяне степента на поправяне на лишения от свобода. Наред с това положеният труд се зачита за намаляване срока на наказанието лишаване от свобода, като два работни дни се зачитат за три лишаване от свобода /чл. 41., ал. 3 НК; чл. 178, ал. 1 ЗИНЗС/. По този начин те не само се мотивират към полагане на общественополезен труд, но същевременно се и стимулират, тъй като имат възможност да намалят престоя си в затвора. Като се има предвид това обстоятелство всички лишени от свобода не само, че изразяват доброволно съгласието си за полагане на труд, но и настояват да им бъде осигурен такъв.

Участието на лишените от свобода в трудова дейност има за цел тяхната ресоциализация, превъзпитание, придобиване и повишаване на професионална квалификация, което ги подготвя за пазара на труда и увеличава шансовете им за устройване на работа след освобождаването им от затворническите заведения.

Отчитаме, че част от констатациите изразени в писмото на Омбудсмана на Република България, заслужават особено внимание от наша страна, тъй като се създава усещането, че има разминаване в правната уредба. По отношение на възлагането на задължителна работа, налагани дисциплинарни наказания в случай на отказ и пр., в действителност нещата не стоят така, защото полагането на труд е на доброволен принцип. В тази връзка следва да се отбележи, че работата на външни обекти винаги се извършва по желание на лишените от свобода, които подават заявление до началника на съответния затвор. В тях лицето, лишено от свобода писмено изразява желанието си да бъде назначено на работа на външен обект. В някои затвори е наложена практика, лицето да декларира, че е запознато с естеството на работа и няма здравословни проблеми. Тук е момента да се отбележи и разпоредбата на чл. 96, ал. 1 от ЗИНЗС, предвиждаща, че лицата, лишени от свобода са длъжни да изпълняват възложената им от администрацията работа - следва да се има предвид, че същата касае случаите относно поддържането на хигиената в спалните помещения и прилежащите части към тях, в помещенията за общо ползване и в района на съответното място за лишаване от свобода. Положеният труд е безвъзмезден и не може да надвишава 2 часа дневно /чл. 176 от ППЗИНЗС/.

С оглед в бъдеще да не се създават условия за двусмислени коментари и тълкуване на правната уредба ще имаме предвид препоръките на Омбудсмана отразени в писмо с вх. № 10169/ 13.07.2017 г. по описа на ГДИН и при последващо изменение на закона ще бъдат променени разпоредбите на ЗИНЗС, за да не се създава впечатлението, че полагането на труд от лишените от свобода има задължителен и принудителен характер.

По отношение на нормирането на труда, Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ не е органа, който трябва да съблюдава тази дейност, това е изцяло в компетентността на Държавно предприятие „Фонд затворно дело“, което осъществява дейностите, свързани с упражняване правото на труд от лишените от свобода, при спазване изискванията на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража и трудовото законодателство /чл. 4 от Правилник за устройството и дейността на Държавно предприятие „Фонд затворно дело“/.

Останалата част от препоръките, които са в компетентността на ГДИН ще бъдат взети предвид при последващи промени на нормативната уредба. По

отношение на Заповедта, с която се определя размера на възнаграждението на лишените от свобода, отчитаме, че има противоречие в т. 1 от Заповед № ЛС-04-89/20.01.2011 г. на ЗА министъра на правосъдието и законните разпоредби и предлагаме същата да бъде променена.

В съответствие с разпоредбата на чл. 78, ал. 1 от ЗИНЗС работещите по трудови норми лишени от свобода може да получават 40 % от възнаграждението за изработеното, вместо определените в т. 1 от заповедта 40 % от брутно трудово възнаграждение на база минималната работна заплата за страната.

Приложено, представям Ви проект на заповед за определяне на възнаграждение на лишените от свобода за всяка работа, извън тази която се извършва по реда на дежурство за поддържане на реда и хигиената, и доброволния неплатен труд.

Приложение:

1. Проект на заповед за определяне на възнаграждение на лишените от свобода;

2. писмо вх. № 11165/08.08.2017 г. от изпълнителния директор на ДП „ФЗД“.

ВПД ГЛАВЕН ДИРЕКТОР:
СТ. КОМИСАР СВИЛЕН ЦВЕТАНОВ
/Съгласно заповед № ЧР-05-67/ 14.03.2017г./

Съгласувал:

Проф. Николай Проданов – зам.-министър на правосъдието ..... дата: .....2017 г.

комисар Нина Димитрова – началник на сектор ФРО в ГДИН ..... дата: ..... 2017 г.

инспектор Милена Василева – ст. юрисконсулт в сектор ПНО в ГДИН ..... дата: 14.03.2017г.

Изр. инспектор Христо Николов – инспектор ТРЗ в ГДИН ..... дата: .....2017 г.